

Nærings- og fiskeridepartementet - NFD

Vår referanse: 16/02245-2
Arkivkode: 601
Saksbehandler: Beatrice Dankertsen
Hennyng
Deres referanse:
Dato: 25.01.2017

Høringsuttalelse - Forskriftsbestemmelse om miljø i regelverket om offentlige anskaffelser

1. Innledning

Det vises til høringsbrev av 11. november 2016 om ny forskriftsbestemmelse i regelverket for offentlige anskaffelser med høringsfrist 10. februar 2017.

KS vil med dette avgi sine kommentarer til høringen. Høringssvaret er utarbeidet i samråd med KS Innkjøpsforum (KSI)¹.

Vi er i all hovedsak positive til departementets forslag. Vi er opptatt av at offentlige oppdragsgivere beholder muligheten til å velge hvordan de vil ivareta miljøhensyn i sine anskaffelser.

2. KS sitt syn på departementets forslag

Departementet har foreslått en ny forskriftsbestemmelse om miljø i anskaffelsesforskriften, forsyningsforskriften og konsesjonskontraktforskriften. Forslaget innebærer at oppdragsgivere «skal legge vekt på å minimere miljøbelastningen ved sine anskaffelser og kan stille miljøkrav og kriterier i alle trinn av anskaffelsesprosessen der det er relevant og knyttet til relevansen. Der miljø brukes som tildelingskriterium, bør det minimum vektes 30 %.»

Departementets forslag kommer på bakgrunn av et anmodningsvedtak fra Stortinget hvor regjeringen ble bedt om å innføre krav om minimum 30 % miljøvekting.

Vi deler departementets vurdering om at en absolutt plikt til å stille miljøkrav som tildelingskriterium med minimum 30 % vekt, ville innebære en klar begrensning på oppdragsgivers valg av fremgangsmåte for å ta miljøhensyn i sine anskaffelser.

Det er mange (fylkes)kommuner som er opptatt av miljø og som stiller miljøkrav i sine anskaffelser. Miljøkrav kan stilles som kvalifikasjonskrav, minstekrav i kravspesifikasjonen, kontraktskrav eller tildelingskriterium. Hvor i prosessen miljøkrav bør stilles vil blant annet avhenge av hvilket behov som skal dekkes, hva som utgjøre miljøbelastningen, modenheten i markedet, samt viktigheten av å nå miljøambisjonen. Vår erfaring er at behovsanalysen i forberedelsesfasen er den viktigste fasen når det

¹ KS Innkjøpsforum (KSI) er et fagforum for kommuner og fylkeskommuner som setter fokus på offentlige anskaffelser. KSI's formål er å høyne forståelsen og kunnskapen om anskaffelser med sikte på å effektivisere innkjøp i kommunal sektor.

skal stilles miljøkrav. For eksempel vil man gjennom dialog med leverandører kunne undersøke hvilke løsninger som finnes på markedet og hvordan oppdragsgivers behov kan imøtekommes (med minst mulig belastning for miljøet). Allerede før anskaffelsen kunngjøres kan oppdragsgiver således ha eliminert mindre miljøvennlige løsninger.

Vi er enige med departementet om at den mest effektive måten å oppnå oppdragsgivers miljøambisjoner på, er å stille miljøkrav som minstekrav. Inntrykket er at det også er den metoden som i stor grad benyttes av våre medlemmer i dag. Departementets eksempel om el-biler illustrerer dette på en god måte.

Dersom en kommune må vekte miljøkravet som tildelingskriterium med minimum 30 %, må minstekravet i kravspesifikasjonen settes lavere enn ambisjonen om kun å benytte el-biler, slik at det skal være noe igjen å konkurrere på. En kommune vil i så fall kunne risikere å ikke nå ambisjonen om kun å benytte el-biler fordi ingen av leverandørene har el-biler i bilparken, eller fordi miljø blir utkonkurrert av de øvrige tildelingskriteriene. Dersom kommunen setter miljøambisjonen som et minstekrav, vil derimot leverandører som tilbyr bensin eller dieseldrevne biler, bli avvist fra konkurransen. På denne måten sikrer kommunen at miljøambisjonen om å kun benytte el-biler, nås.

Det kan imidlertid være hensiktsmessig å benytte miljøkrav som tildelingskriterium dersom oppdragsgiver ønsker å premiere tilbud som strekker seg lenger enn minstekrav, f.eks. tilbyr plusshus i stedet for passiv hus. Det kan også være aktuelt å benytte miljøkrav som tildelingskriterium når markedet er umodent, fordi det er få eller ingen leverandører som har erfaring på området.

I høringsforslaget står det at der miljø brukes som tildelingskriterium, bør det minimum vektes 30 %. Vi er enige i at dersom miljø som tildelingskriterium skal ha stor gjennomslagskraft bør det vektes høyt. Vi mener imidlertid at det bør være opp til oppdragsgiver å definere hva som representerer relevante merverdier i den konkrete anskaffelsen. Det er derfor viktig at dette kun blir en anbefalt vektning og ikke et underforstått krav eller plikt. Hvor mye tildelingskriteriet i så fall bør vektes, må således være overlatt til oppdragsgivers skjønn.

Med vennlig hilsen

Helge Eide

Områdedirektør Interessepolitikk

Tor Allstrin

Avdelingsdirektør advokatene